

Бюджет за осъществяване на политиката на сближаване в България в сектор „околна среда“ за периода 2007-2013г.

Гл. ас. д-р Светла Бонева,
Катедра "МИО и бизнес",
УНСС - София

В рамките на Европейския съюз всяка страна-членка трябва да разработи **Национален план за развитие**, който представя формулираната дългосрочна публична инвестиционна програма на страната, която обединява инвестиции във физически активи и човешки капитал. Този план дефинира визията, стратегическите цели и националните приоритети за развитие, а също и необходимите финансови ресурси и институционална рамка за тяхното осъществяване. В допълнение към него, съгласно Уредбата за програмния период 2007-2013г. за работата на международните инвестиционни политики на ЕС, всяка страна-членка трябва да разработи набор от стратегически документи, чрез които да се формулира и обоснове финансовата помощ от европейските фондове.

През 2006 г. е приет **общия бюджет¹ на ЕС за периода 2007-2013 г.**(табл.1). Той включва 5 основни разходни пера:

- конкурентоспособност за растеж и заетост;

- кохезия за растеж и заетост;
- опазване и управление на природните ресурси;
- гражданство, свобода, сигурност и справедливост;
- ЕС като глобален партньор;
- други (европейски институции, пенсии, европейски училища).

✓ Финансова рамка на ЕС (табл. 1) отразява приоритетите на Съюза за 2007-2013 г., продиктувани от незадоволителния икономически растеж на европейските икономики през периода 2000 г. - 2006 г. и неспособността му да изпълни целта на Лисабонската стратегия - да се превърне в най-конкурентоспособната част от световното стопанство до 2010 г. Основните приоритети са пет:

- ✓ устойчиво развитие;
- ✓ повишаване на заетостта;
- ✓ **п о в и ш а в а н е** н а конкурентоспособността;
- ✓ укрепване на сигурността;
- ✓ засилване на ролята на ЕС в световен мащаб.

Основна цел на приоритетите е подпомагането на устойчивото развитие на ЕС. Предвижда се:

- доизграждане на Единния вътрешен пазар на ЕС и мобилизиране на различни общи политики (в областта на икономическото развитие, социалната политика, политиката по опазване на околната среда) за постигането на тази цел;

- придаване на реално значение на европейското гражданство посредством окончателното изграждане на пространството на свобода, правосъдие и сигурност и осигуряването на достъп до основни обществени услуги и блага;

- налагане на ЕС като глобален партньор в световен мащаб.

За изпълнението на тези приоритети за периода 2007 - 2013 г. са предвидени общо 1 025 млрд евро. За приоритета «Опазване и управление на природните ресурси» са заделени 39,5% от общия бюджет на ЕС за 2007-2013 г. (или **404,7 млрд. евро**). Един по-задълбочен

¹ http://europa.eu.int/comm/financia_l_perspective/

поглед върху паричните потоци обаче показва, че едва **0,2%** от общия бюджет на ЕС за този период (или **2,1 млрд. евро**) са реално планираните разходи за екология. Останалите средства се преразпределят между останалите

подприоритети в големия приоритет “Опазване и управление на природните ресурси”:

- ✓ Селско стопанство (пазарни мерки и преки субсидии);
- ✓ Развитие на селските райони;

Таблица 1. Финансова рамка за периода 2007-2013 г. (млрд. евро по цени от 2004 г.)

Дейност	Млрд. евро общо за 2007-2013 г.	Дял в % от общата сума за 2007-2013 г.	Дял в % от съответния приоритет	Промяна за периода 2006- 2013 г. в %
1. Конкурентоспособност за растеж и заетост (Плащанията са по цени от 2004 г.)				
Изследвания	67.8*	6.6%	51.1%	166%
Транспорт и енергия	20.7	2%	15.6%	367%
Образование и обучение	12.0	1.2%	9.0%	268%
Социална политика (развитие)	0.6	0.05%	0.4%	3%
Конкурентоспособност, иновации	3.7*	0.4%	2.8%	92%
Митници (вкл. FISCALIS)	0.5*	0.1%	0.4%	32%
Фонд растеж и приспособяване	7.0	0.7%	5.3%	new
Други (вкл. администрация)	20.4	2.0%	5.4%	131%
Общо	132.7	13.0%	100.0%	194%
2. Кохезия за растеж и заетост				
Повишаване на конвергенцията	264.0	25.8%	78.0%	40%
Регионална конкурентоспособност	57.9	5.7%	17.1%	6%
Регионално сътрудничество	14.3	1.4%	4.2%	14%
Други (вкл. администрация)	2.5	0.2%	0.7%	63%
Общо	338.7	33.1%	100.0%	33%
3. Опазване и управление на природните ресурси				
Селско стопанство (пазарни мерки и преки субсидии)	301.1	29.4%	74.4%	-3%
Развитие на селските райони	88.8	8.7%	21.9%	25%
Опазване на околната среда	2.1	0.2%	0.5%	37%
Фонд за рибарството	7.6*	0.7%	1.9%	24%
Други (вкл. администрация)	5.1	0.5%	1.3%	46%
Общо	404.7	39.5%	100.0%	3%
4. Гражданство, свобода сигурност и справедливост				
Гражданство, сигурност и справедливост	8.3*	0.8%	33.7%	228%
Защита на потребителите и тяхното здраве	1.8*	0.2%	7.3%	187%
Култура, младеж, медии и гражданство	2.5*	0.2%	9.9%	267%
Инструмент за гражданска защита и бързо реагиране	0.1*	0.01%	0.6%	123%
Фонд на солидарността	6.2*	0.6%	25.2%	-13%
Други (вкл. администрация)	5.8	0.6%	23.3%	127%
Общо	24.7	2.4%	100.0%	90%
5. ЕС като глобален партньор				
Предприсъединителна помощ	12.9	1.3%	14.0%	-18%
Политика на съседството	13.1	1.3%	14.3%	95%
Сътрудничество с развиващия се свят	39.0	3.8%	42.3%	261%
Стабилност	3.9	0.4%	4.3%	257%
Фонд “гарантиране на дълговете”	1.2*	0.1%	1.4%	-13%
Други (вкл. администрация)	25.3	2.1%	23.8%	70%
Общо	95.4	9.0%	100.0%	40%
6. Други (Евр. институции, пенсии, европейски училища)				
Общо	28.7			
ОБЩО	1 025			

Източник:
http://ec.europa.eu.int/comm/financial_perspective/

* Бюджетни пера, по които се дебатира

- ✓ Фонд за рибарството;
- ✓ Други (вкл. администрация).

Една от основните цели на ЕС е **засилването на икономическото и социално сближаване на различните региони в рамките на Общността**. Това се постига чрез различни политики и финансови инструменти. Основната политика на Европейския съюз, занимаваща се с осъществяване на тази цел, е **Политиката за сближаване**, част от която е Политиката по опазване и управление на природните ресурси. Тя е специфична политика, която включва трансфер на ресурси между страните-членки, чрез бюджета на Европейския съюз (ЕС), за подкрепа на икономическия разтеж и устойчивото развитие, чрез инвестиции в хора, икономика, инфраструктура, заетост и иновации. В рамките на опазването и управлението на природните ресурси се включват дейности като развитие на селските райони, селско стопанство, опазване на околната среда и др.

Основният финансов инструмент на политиката на сближаване е Структурните

фондове и Кохезионен фонд. Общият бюджет на политиката за сближаване за периода 2007-2013 г възлиза на **308 млрд. евро**² (по цени от 2004 г.) В таблица 2 и фигура 1 са показани разпределенията на средствана по политиката за сближаване по години за всички страни-членки на Общността.

Ресурсите от различните фондове се предоставят на страните-членки на базата на разработени **Многогодишни планове и Програми**. Фондовете на ЕС, които са достъпни за България като страна-членка, след 2007г., са:

- **Структурни фондове**
  - Европейски фонд за регионално развитие;
  - Европейски социален фонд;
  - Кохезионен фонд.
- **Европейски селскостопански фонд за развитие на селските райони**
- **Европейски фонд за рибарство**.

Необходимите стратегически документи^{3,4}, които се разработват от България за обосновка на помощта от фондовете на ЕС, са:

Таблица 2. Разпределение на средствата по политиката за сближаване за периода 2007-2013 г. по години

Години	Структурни фондове, млрд. евро	Кохезионен фонд, млрд. евро
2006	31,682	5,904
2007	36,152	6,711
2008	35,789	7,529
2009	35,448	8,414
2010	34,816	9,044
2011	34,537	9,536
2012	34,718	10,005
2013	35,063	10,279
Общо	246,523	62,518

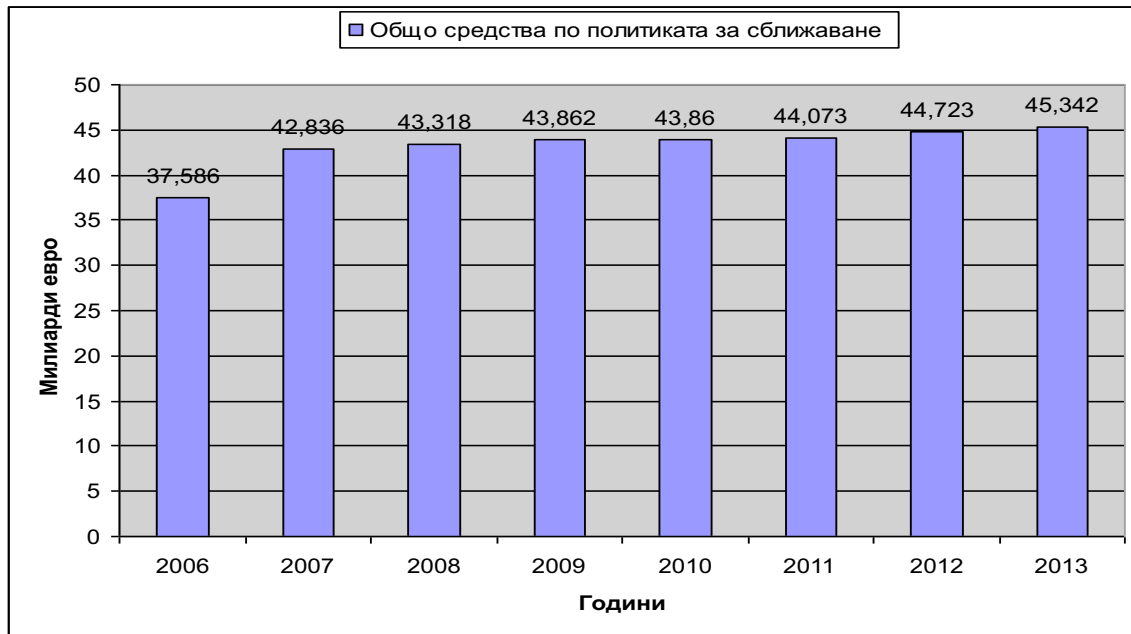
² Наръчник за предизвикателствата на Структурните фондове на ЕС, Делегация на ЕК в България .

³ http://ec.europa.eu.int/comm/financial_perspective/

⁴ www.moew.government.bg

Източник: http://ec.europa.eu/financial_perspective/

Източник: http://ec.europa.eu/financial_perspective/

Фиг.1. Разпределение на средствата по политиката за сближаване за периода 2007-2013г. по години

• Национална стратегическа референтна рамка (НСРР) за периода 2007-2013г.

○ Оперативна програма (ОП) "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика"

- ОП "Развитие на човешките ресурси"
- ОП "Транспорт"
- ОП "Околна среда"
- ОП "Регионално развитие"
- ОП "Административен капацитет"
- ОП "Техническа помощ"

• Национален стратегически план и Програма за развитие на селските райони за периода 2007-2013г.

• Национален стратегически план за рибарство и аквакултури и Оперативна програма "Рибарство и аквакултури" за периода 2007-2013г.

Националната Стратегическа Референтна Рамка (НСРР) на България е приета от Министерски Съвет на 21.12.2006 г. Основните

източници на финансиране за периода 2007-2013 г. са Структурните фондове на ЕС, Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд (КФ). Финансирането по отделните оперативни програми по години е представено в таблица 3.

Таблица 3. Финансова таблица на НСРР на България -индикативно годишно разпределение на фондовете и оперативните програми

Оперативни програми	Фондове	Общо	2007	2008	2009	2010	2011	20012	2013
ОП "Конкурентно-способност"	ЕФРР	987 883 218	71 844 538	105 171 139	143 202 663	150 898 409	161 551 329	172 263 692	182 951 444
ОП "Регионално развитие"	ЕФРР	1 361 083 544	98 985 808	144 902 458	197 301 454	207 904 474	222 581 831	237 341 036	252 066 434
ОП "Транспорт"	ЕФРР +КФ	1 624 479 625	121 123 105	17 4427 370	235 241 207	247 655 258	264 790 352	282 023 048	299 219 285
	ЕФРР	368 809 735	26 821 961	39 263 892	53 462 329	56 335 406	60 312 496	64 311 778	68 301 872
	КФ	1 255 669 890	94 301 144	135 163 478	181 778 878	191 319 852	204 477 856	217 711 270	230 917 412
ОП "Околна среда"	ЕФРР +КФ	1 466 425 482	109 086 387	157 331 029	212 373 803	223 600 384	239 100 655	254 689 043	270 244 181
	ЕФРР	439 059 208	31 930 906	45 742 748	63 645 630	67 065 959	71 800 591	76 561 641	81 311 753
	КФ	1 027 366 274	77 155 481	110 588 301	148 728 173	156 534 424	167 300 064	178 127 402	188 932 428
ОП "Техническа помощ"	ЕФРР	48 296 513	3 512 400	5 141 700	7 001 019	7 377 256	7 898 065	8 421 780	8 944 293
ЕСФ									
ОП "Човешки ресурси"	ЕСФ	1 031 789 138	75 037 629	109 845 411	149 567 231	157 605 005	168 731 388	178 919 856	191 082 619
ОП "Административен капацитет"	ЕСФ	153 670 723	11 175 817	16 359 955	22 275 971	23 473 086	25 130 207	26 796 574	28 459 113
Общо фондове по НСРР 2007-2013 г.		6 673 628 242	490 765 684	713 179 062	966 963 353	1 018 513 870	1 089 783 826	1 161 455 080	1 232 967 368
Общо ЕФРР		3 205 132 217	233 095 613	341 221 916	464 613 101	489 581 504	524 144 311	558 899 978	593 575 795
Общо КФ		2 283 036 164	171 456 625	2345 751 779	330 507 051	347 854 276	371 777 921	395 838 672	419 849 841
Общо ЕСФ		1 185 459 861	86 213 446	126 205 366	171 843 202	181 073 090	193 861 594	206 716 430	219 541 732
ЕЗФРСР		2 609 098 855	244 055 813	337 144 800	437 343 789	399 098 704	398 058 955	397 696 967	395 699 827

Източник: Национална Стратегическа Референтна Рамка на България

ОП "Околна среда 2007-2013 г." се разработва в рамките на цел "Сходство" на Европейската общност и нейното изпълнение ще се осъществява с финансовата подкрепа на Европейския съюз (чрез Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие).

ОП "Околна среда 2007-2013 г." се основава на целите и приоритетите на екологичната политика на ЕС и отразява поетите от България международни ангажменти в сектор "околна среда", както ангажиментите към ЕС, поети по време на предприсъединителния период, заедно със специфичните национални интереси. Програмата е изготвена в съответствие с принципите, формулирани в основните национални документи за сектор "околна среда" и съдейства за постигането на следните **средносрочни стратегически цели** на Националната стратегическа референтна рамка (НСРР) на страната за периода 2007 – 2013 г.:

– засилване на конкурентноспособността на икономиката с оглед постигане на висок и

устойчив растеж;

– развитие на човешкия капитал с цел осигуряване на по-висока заетост, доходи и социална интеграция.

ОП "Околна среда 2007-2013 г." е една от седемте оперативни програми, разработени като част от Националната стратегическа референтна рамка на Република България за програмния период 2007-2013 г- табл.3. На базата на анализ на настоящата ситуация, програмата определя приоритетните за страната области по отношение на сектор "околна среда", които ще намерят своята реализация и финансиране в рамките на този документ през този период.

ОП "Околна среда" е една от важните оперативни програми за България. **Основната стратегическа цел** на тази програма е "Подобряване, запазване и възстановяване на екологичната околна среда и развитие на екологичната инфраструктура", а **специфичните ѝ цели** са:

- Опазване и подобряване състоянието на водите;

- Подобряване управлението на отпадъците и защита на почвите;

- Подобряване качеството на атмосферния въздух и намаляване на шумовото замърсяване;

- Опазване на биоразнообразието и защита на природата.

Реализирането на тези цели се предвижда да се осъществи чрез усвояване на предоставените от ЕС средства по приоритети.

В рамките на общия бюджет на ЕС, за периода 2007-2013 г. околната среда (ОС) спада към разходно перо “Опазване и управление на природните ресурси”. За опазване на ОС в общия бюджет са отделени 2,1 милиарда евро⁵, което представлява 0,2 % от бюджета. В Националната Стратегическа Референтна Рамка на България е заложено ОП “Околна среда” да бъде финансирана от два фонда на Европейския съюз – Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие. Общата стойност на средствата от тези фондове за ОП “Околна среда” възлиза на **1 466 425 482 евро**⁶ (табл.3). В рамките на този бюджет по ОП “Околна среда” България определя няколко **основни приоритети**, а именно:

- изграждане на инфраструктура за пречистване и отвеждане на отпадни води;

- развитие на инфраструктура за преработване на отпадъци;

- подобряване качеството на атмосферния въздух;

- подобряване качеството на почвата;

- закриване на нерегламентирани сметища и възстановяване на замърсени райони;

- опазване и възстановяване на биологичното разнообразие;

- създаване на добра информационна и мониторингова система в сектора.

Предвидено е по-голямата част от средствата да се предоставят от Кохезионния фонд, чиято обща стойност до 2013 г. възлиза на 1 027 366 274 евро. Средствата от Европейския

фонд за регионално развитие са 439059208 евро (таблица 3). Разпределението на средствата от двата фонда общо в сектор “Околна среда” има покачваща тенденция, като в началото на периода отделените средства са по-малко, а през 2013 г. е предвидено те да са най-високи – 270 244 181 евро (таблица 3).

- **Финансовият план на оперативна програма “Околна среда 2007–2013 г.”**-табл.4 е разработен на база на финансовия план, заложен в одобрената на 21.12.2006 г. Национална стратегическа референтна рамка на Република България за периода 2007–2013 г.

В табл.5, за всяка **приоритетна оспод формата на финансов план са показани:**

- ✓ общият размер на средствата от фондове на ЕС – Кохезионен фонд и Европейски фонд за регионално развитие;

- ✓ общият размер на средствата от публични национални източници на съфинансиране;

- ✓ общият размер на финансовите средства за всеки приоритет;

- ✓ процентът на съфинансиране от фондовете на ЕС.

Финансовите ангажименти на Европейския съюз към България по години по отношение на ОП “Околна среда 2007 – 2013 г.” ще се изпълняват в съответствие с финансовия план представен в табл.5.

Реализацията на Оперативна програма “Околна среда 2007–2013 г.” ще се подпомага финансово от два фонда на ЕС: **Кохезионен фонд (КФ) и Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР)**.

- Съгласно регламентите на ЕС за новия програмен период, делът на съфинансирането от тези два фонда за всеки проект не може да надвишава следните тавани: 85% от публичните разходи за проекти, съфинансирани от Кохезионния фонд в рамките на цел “Сходство”. Понастоящем очакваният принос от Кохезионния фонд на ниво приоритет (в рамките на НСРР и ОП) е 80% от общия размер на допустимите разходи.

- 85% от публичните разходи за проекти, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие в рамките на цел “Сходство”;

⁵ Наръчник за предизвикателствата на Структурните фондове на ЕС, Делегация на ЕК в България .

⁶ http://ec.europa.eu.int/comm/financial_perspective/

Реализацията на ОП “Околна среда 2007–2013 г.” ще се подпомага финансово и от **национални средства** в размер на 334,3 млн. евро, които представляват 20% национално съфинансиране за средствата от КФ и 15% национално съфинансиране за средствата от ЕФРР. **Общият финансов пакет за реализацията на ОП “Околна среда 2007–2013 г.” възлиза на 1,800,748,087 евро**⁷. В рамките на този финансов пакет, разпределението на средствата по приоритети е, както следва-табл 4.:

○ **За приоритетна ос 1 - Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води** в населени места с над 2000 екв.ж. и в населени места с под 2000 екв.ж. попадащи в градски агломерационни ареали – определени са 71.3 % от общите финансови средства по ОП “Околна среда”. Приоритетът ще бъде финансиран от Кохезионния фонд.

○ **За приоритетна ос 2 – Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци** - са определени 20.4% от общите финансови средства по ОП “Околна среда”.

Таблица 4. Финансов план за оперативна програма “Околна среда” по приоритети за 2007 – 2013 г. в евро

	Финансиране от Европейската общност	Национално публично финансиране	Общ размер на финансовите средства	Процент на съфинансиране от ЕС
	(1)	(2)	(3) = (1) + (2)	(4) = (1)/(3)
Приоритетна ос 1: Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в населени места с над 2000 е.ж. и в населени места с под 2000 екв.ж., попадащи в градски агломерационни ареали – КФ	1 027 366 273	256 841 568	1 284 207 841	80%
Приоритетна ос 2: Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци – ЕФРР	311 732 038	55 011 536	366 743 574	85%
Приоритетна ос 3: Опазване и възстановяване на биоразнообразието – ЕФРР	87 811 841	15 496 207	103 308 048	85%
Приоритетна ос 4: Техническа помощ - ЕФРР	39 515 329	6 973 293	46 488 622	85%
Общо	1 466 425 481	334 322 604	1 800 748 085	

Източник: Оперативна програма „Околна среда” 2007 – 2013

⁷ http://ec.europa.eu.int/comm/financial_perspective/

Приоритетът ще бъде финансиран от Европейския фонд за регионално развитие;

○ **За приоритетна ос 3 – Опазване и възстановяване на биоразнообразието** - определени са 5.8 % от общите финансови средства по ОП “Околна среда”. Приоритетът ще бъде финансиран от Европейския фонд за регионално развитие.

○ **За приоритетна ос 4 - Техническа помощ** - определени са 2.5% от общите

финансови средства по ОП “Околна среда”. Приоритетът ще бъде финансиран от Европейския фонд за регионално развитие.

Финансовият принос от частни национални източници на съфинансиране за всеки приоритет на програмата е представен в таблица 6.

Общият финансов пакет за реализацията на ОП “Околна среда 2007 – 2013 г.” възлиза на **1 800 748 085 евро**. На фигура 2 е показано разпределението на средствата^{8,9} по

Таблица 5. Финансови ангажименти на ЕС към България по ОП “Околна среда” 2007-2013 г.

	Структурни фондове (ЕФРР)	Кохезионен фонд	Общо
	(1)	(2)	(3) = (1) + (2)
2007 г.			
В региони без преходна подкрепа	31 930 906	77 155 481	109 086 387
В региони с преходна подкрепа	0.00	0.00	0.00
Общо за 2007 г.	31 930 906	77 155 481	109 086 387
2008 г.			
В региони без преходна подкрепа	46 742 728	110 588 301	157 331 029
В региони с преходна подкрепа	0.00	0.00	0.00
Общо за 2008 г.	46 742 728	110 588 301	157 331 029
2009 г.			
В региони без преходна подкрепа	63 645 630	148 728 173	212 373 803
В региони с преходна подкрепа	0.00	0.00	0.00
Общо за 2009 г.	63 645 630	148 728 173	212 373 803
2010 г.			
В региони без преходна подкрепа	67 065 959	156 534 424	223 600 383
В региони с преходна подкрепа	0.00	0.00	0.00
Общо за 2010 г.	67 065 959	156 534 424	223 600 383
2011 г.			
В региони без преходна подкрепа	71 800 591	167 300 064	239 100 655
В региони с преходна подкрепа	0.00	0.00	0.00
Общо за 2011 г.	71 800 591	167 300 064	239 100 655
2012 г.			
В региони без преходна подкрепа	76 561 641	178 127 402	254 689 043
В региони с преходна подкрепа	0.00	0.00	0.00
Общо за 2012 г.	76 561 641	178 127 402	254 689 043
2013 г.			
В региони без преходна подкрепа	81 311 753	188 932 928	270 244 181
В региони с преходна подкрепа	0.00	0.00	0.00
Общо за 2013 г.	81 311 753	188 932 928	270 244 181

Източник: Оперативна програма „Околна среда” 2007 – 2013 г.

⁸ www.moew.government.bg

⁹ http://ec.europa.eu/financial_perspective/

приоритетни направления.

Националното финансиране (фиг.3, 4) през отделните години е в рамките между 0,15% от БВП за 2007 г. и 0,14% от БВП за 2014 г., която е последната година за завършване на инвестиционните обекти. Тези параметри трябва да се залагат при планиране на държавния бюджет и да бъдат осигурени финансово през периода до 2014 г. включително. На фиг. 5 са посочени разходите по отрасли по ОП "Околна среда".

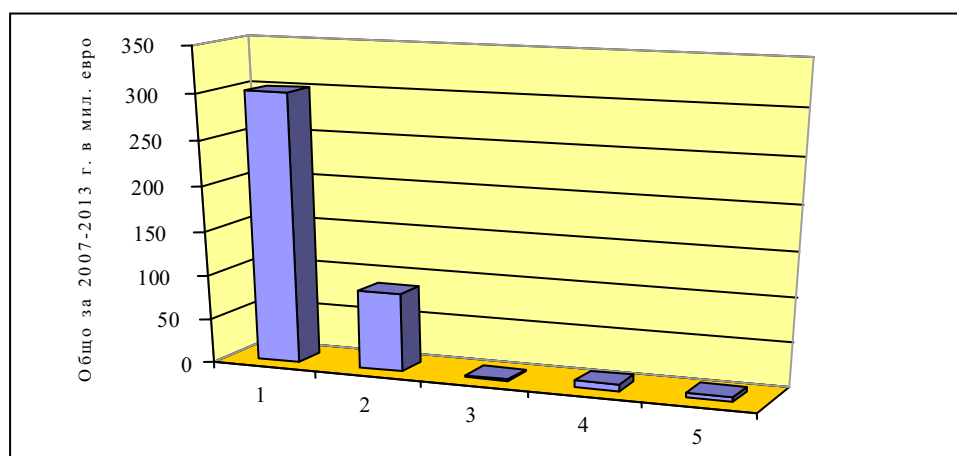
От финансова гледна точка е важно при кандидатстването на общините за отпускане на средства за изграждане на канализационна система пред различните финансови източници, да се използва и разпределението на населените места, според тяхното приоритизиране,

Конкретните средства, тяхното разпределение по разходи по отделните типове населени места, според етапа на строителство на пречиствателни станции за отпадъчни води са показани на фиг.6.

Източник www.moew.government.bg

Фиг. 2. Приоритети на финансиране на ОП "Околна среда": 1 - подобряване и развитие на инфраструктурата на отпадъчните води; 2 - подобряване и развитие на инфраструктурата на третиране на отпадъци; 3 - опазване и възстановяване на биологичното разнообразие; 4 - техническа помощ –1.38%.

Източник: http://ec.europa.eu/financial_perspective/

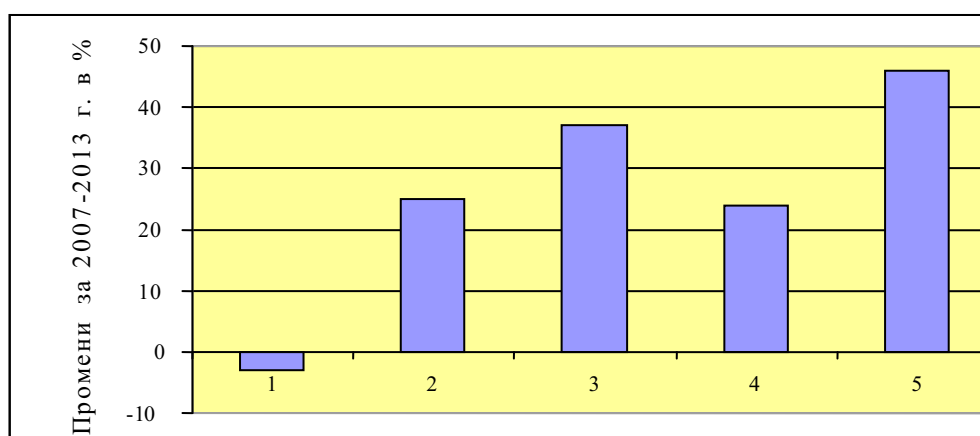
Фиг. 3. Разходи за инвестиционни проекти: 1 - селскостопански райони; 2 – развитие на селските райони; 3 – опазване на околната среда; 4 - рибни запаси; 5 - други

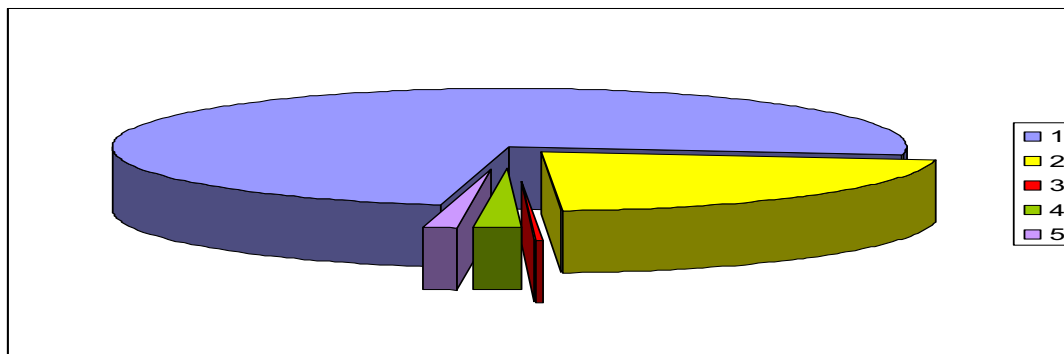
Таблица 6. Финансов план за оперативна програма “Околна среда” по приоритети за 2007 – 2013 г. в евро

	Финансирани от Европейската общност	Национално публично финансиране	Национ ално частно финанс иране	Общ размер на финансовите средства	Процент на съфинан сиране от ЕС
	(1)	(2)	(3)	(4) =(1) +(2) + (3)	(5) = (1)/(4)
Приоритетна ос 1: Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в населени места с над 2000 е.ж. и в населени места с под 2000 екв.ж., попадащи в градски агломерационни ареали – КФ	1 027 366 273	256 841 568	0	1 284 207 841	80%
Приоритетна ос 2: Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци – ЕФРР	311 732 038	55 011 536	0	366 743 574	85%
Приоритетна ос 3: Опазване и възстановяване на биоразнообразието – ЕФРР	87 811 841	15 496 207	0	103 308 048	85%
Приоритетна ос 4: Техническа помощ - ЕФРР	39 515 329	6 973 293	0	46 488 622	85%
Общо	1 466 425 481	334 322 604	0	1 800 748 085	

Източник: Оперативна програма „Околна среда” 2007 – 2013

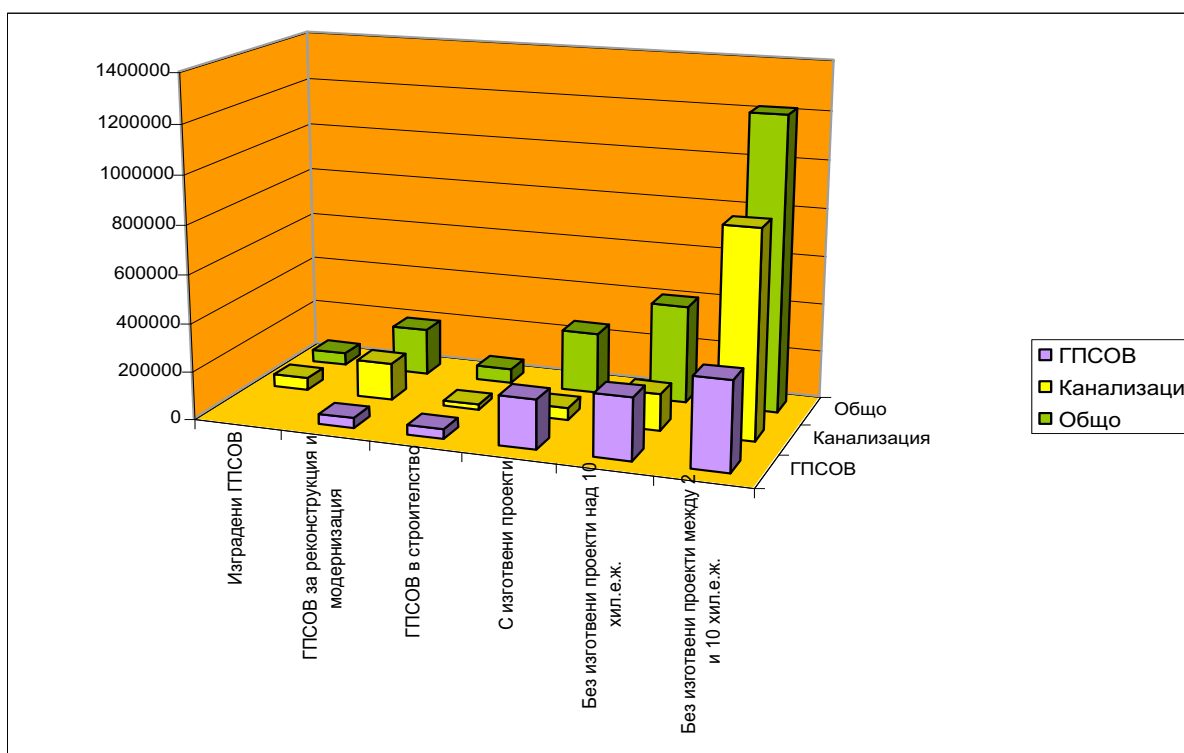

Фиг. 4. Промени в динамиката на инвестиционните разходи за периода 2007 -2013 г.: 1 - селскостопански райони; 2 – развитие на селските райони; 3 – опазване на околната среда; 4 - рибни запаси; 5 - други

Източник: http://ec.europa.eu/financial_perspective/

Фиг. 5. Разпределение на инвестиционните разходи от Кохезионния фонд по отрасли: 1 - селскостопански райони; 2 – развитие на селските райони; 3 – опазване на околната среда; 4 - рибни запаси; 5 - други

Източник www.moew.government.bg

Фиг.6. Средства за изграждане и модернизиране на пречиствателни станции за отпадъчни води и канализационна система.

Общата финансова рамка на ОП “Околна среда” е определена основно на база на **подхода “отгоре-надолу”**. Финансовото разпределение между идентифицираните приоритетни оси е определено главно въз основа на комбинацията от следните два подхода:

- **подход “отгоре-надолу”**, като следствие от изпълнението на установените срокове за реализация на поетите ангажименти по време на преговорния процес;

- **подход “отдолу-нагоре”**, като следствие от възможните проектни предложения, които се подготвят за финансиране в Министерството на околната среда и водите със средства от програма ИСПА.

С оглед определяне на **относителната тежест на всеки приоритет**, са взети под внимание следните **фактори**:

- ОП ще се изпълнява в рамките на ограничен времеви период (2007-2013 г.) и при ограничен финансов ресурс, следователно тя не би могла да разреши всички проблеми в сектор “околна среда” в страната и по тази причина е отчетена приоритизацията на инвестиционните нужди;

- Съблюдавани са изискванията на новото законодателство на ЕС, по-специално което регламентира, че:

По време на програмния период 2007-2013 г., програмите, финансирани от Структурните и Кохезионния фондове, определят само дългосрочни глобални цели и се съсредоточават върху ограничен брой приоритети (наречени приоритетни оси), които е вероятно да имат по-значително въздействие;

Една приоритетна ос следва да се финансира само от един фонд – в случая на настоящата ОП, от Кохезионния фонд или от Европейския фонд за регионално развитие.

- Размерът на средствата за съфинансиране от националния бюджет и от заеми от МФИ ще се одобрява от Министерството на финансите;

- Отчетена е допълняемостта с останалите ОП, разработвани в страната, и е избегнато финансирането на еднотипни проекти от повече от една ОП.

При изготвянето на финансовия план са отчетени и изискванията за присъединяване, произтичащи от преговорите по Глава 22, които

представляват особено предизвикателство, по-конкретно във връзка с изпълнението на изискванията на директивите на ЕС в секторите “води” и “отпадъци” в рамките на договорените преходни периоди.

Предложеното разпределение на средствата по години е изготвено, отчитайки както натрупания опит в управлението на проекти, финансирани от предприсъединителните инструменти, така и въпросите, свързани с капацитета за усвояване на средствата.

Финансовото управление и контролът на ОП “Околна среда 2007-2013 г.” протичат по следния начин: УО, заедно със СО, носи отговорността за доброто финансово управление на ОП, както и за законосъобразността на транзакциите, осъществявани въз основа на получената финансова подкрепа.

1 Информация за компетентния орган за получаване на плащанията от ЕК и за компетентния орган за извършване на плащания към бенефициентите

1.1 Компетентен орган за получаване на плащанията от ЕС

С Решение на Министерски съвет № 988/27.12.2005 г. Министерство на финансите – дирекция “Национален фонд” е определена за орган за получаване на плащанията от ЕК по линия на Структурните фондове и Кохезионния фонд.

1.2 Компетентен орган за извършване на плащания към бенефициентите

По отношение на ОП “Околна среда 2007–2013 г.” плащанията към бенефициентите ще се извършват от МЗ за ОП – дирекция “Фондове на ЕС за околна среда” в МОСВ.

1.3 Сертифициране и плащания

СО, който същевременно е и компетентен орган за получаване на плащанията от ЕК отговаря за сертифицирането на разходите и за плащанията от ЕК. По отношение на сертифицирането, той отговаря по-специално за изготвяне и представяне на ЕК на сертифицираните декларации за разходи и исканията за плащане в електронен формат. СО сертифицира, че:

- ◆ декларацията за разходи е точна, изготвена в резултат на прилагането на

надеждна счетоводна система, и е основана на проверими съпровождащи документи;

◆ декларираните разходи съответстват на приложимите правила на Общността и националните правила и са извършени във връзка с операции, избрани за финансиране съгласно критериите, прилагани за програмата и в съответствие с правилата на Общността и националните правила.

С оглед на горепосоченото, сертифициращият орган следва да гарантира, че получената информация за процедурите и извършените верификации по отношение на разходите, включени в декларациите за разходи, е достатъчно основание за сертифициране, посредством:

➤ верифициране на съответствието на сумите, за които са предявени искания, с базата данни;

➤ верифициране на точността при изчисляването на общата стойност на допустимите разходи;

➤ отчитане на резултатите от всички одити, проведени от или от името на одитиращите органи/одитиращите институции на ЕК;

По отношение на плащанията, СО носи отговорност за изпълнението на следните дейности:

✓ получаване на средствата от ЕФРР, ЕСФ и КФ;

✓ прехвърляне на средствата от ЕФРР, ЕСФ и КФ и средствата от съфинансирането (съобразно случая) на МЗ;

✓ изготвяне и представяне в ЕК на прогноза за разходите;

✓ изготвяне и представяне в ЕК на актуализирани прогнози за плащанията, въз основа на прогнозите на УО;

✓ възстановяване на ЕК на недопустимите разходи или неизползваните средства, вкл. лихви по закъснели плащания;

УО следва да работи в тясно сътрудничество със СО при изпълнение на отговорностите, свързани с ефективното, правилно и ефикасно финансово управление и контрол, за да се гарантира, че:

• средствата се използват по най-ефективния начин, с оглед постигане на целите на ОП;

• разходването на средствата се отчита

публично пред ЕС и държавата-членка;

• бюджетният контрол е ефективен;

• финансовия план се спазва;

• сключването на договори е в рамките на бюджета;

• налице е правилно търгуване на стоките и услугите по финансираните проекти (търгуването се осъществява в съответствие с правилата на ЕО и националните правила и взема предвид съотношението качество/цена);

• финансовите документи, изпращани на ЕК и други институции са верни, точни и пълни (средствата са разпределени правилно; не са налице грешки и всички съответни разходи са включени);

• плащанията към бенефициентите се извършват редовно, без неоправдани закъснения и в пълния им размер;

• средствата за съфинансиране се осигуряват в съответствие с планирането;

• плащанията се осчетоводяват правилно;

• нередностите се докладват в съответствие с регламентите на ЕС;

• всички неправилно платени суми се възстановяват незабавно и в пълния им размер;

• неизползваните или възстановени средства се ангажират отново в рамките на съответната ОП;

• избягва се отмяната на финансовите ангажименти – по-специално по отношение на правилото $n+3/n+2$;

• приключването на всяка ОП се осъществява своевременно и без затруднения.

За целите на сертифицирането на разходите към ЕК, верификации се извършват на четири нива – на ниво бенефициент, на ниво МЗ, на ниво УО, и на ниво СО. Относно сертифицираните декларации за разходи и исканията за плащане в електронен формат СО сертифицира, че:

✓ декларацията за разходи е точна, изготвена в резултат на прилагането на надеждна счетоводна система, и е основана на проверими съпровождащи документи;

✓ декларираните разходи съответстват на приложимите правила на Общността и националните правила и са извършени във връзка с операции, избрани за финансиране съгласно критериите, прилагани за програмата и

в съответствие с правилата на Общността и националните правила.

С оглед на горепосоченото, сертифициращият орган следва да гарантира, че получената информация за процедурите и извършените верификации по отношение на разходите, включени в декларациите за разходи, е достатъчно основание за сертифициране, посредством:

- верифициране на съответствието на сумите, за които са предявени искания, с базата данни;
- верифициране на точността при изчисляването на общата стойност на допустимите разходи;
- отчитане на резултатите от всички одити, проведени от или от името на ОО/ одитиращите институции на ЕК;

По отношение на плащанията, СО носи отговорност за изпълнението на следните дейности:

- получаване на средствата от ЕФРР, ЕСФ и КФ;
- прехвърляне на средствата от ЕФРР, ЕСФ и КФ и средствата от съфинансирането (съобразно случая) на МЗ;
- изготвяне и представяне в ЕК на прогноза за разходите;
- изготвяне и представяне в ЕК на актуализирани прогнози за плащанията, въз основа на прогнозите на УО;
- възстановяване на ЕК на недопустимите разходи или неизползваните средства, вкл. лихви по закъснели плащания;

УО следва да работи в тясно сътрудничество със СО при изпълнение на отговорностите, свързани с ефективното, правилно и ефикасно финансово управление и контрол, за да се гарантира, че:

- ✦ средствата се използват по най-ефективния начин, с оглед постигане на целите на ОП;
- ✦ разходването на средствата се отчита публично пред ЕС и държавата-членка;
- ✦ бюджетният контрол е ефективен;
- ✦ финансовия план се спазва;
- ✦ сключването на договори е в рамките на бюджета;
- ✦ налице е правилно търгуване на стоките и

услугите по финансираните проекти (търгуването се осъществява в съответствие с правилата на ЕО и националните правила и взема предвид съотношението качество/цена);

✦ финансовите документи, изпращани на ЕК и други институции са верни, точни и пълни (средствата са разпределени правилно; не са налице грешки и всички съответни разходи са включени);

✦ плащанията към бенефициентите се извършват редовно, без неоправдани закъснения и в пълния им размер;

✦ средствата за съфинансиране се осигуряват в съответствие с планирането;

✦ плащанията се осчетоводяват правилно;

✦ нередностите се докладват в съответствие с регламентите на ЕС;

✦ всички неправилно платени суми се възстановяват незабавно и в пълния им размер;

✦ неизползваните или възстановени средства се ангажират отново в рамките на съответната ОП;

✦ избягва се отмяната на финансовите ангажименти – по-специално по отношение на правилото $n+3/n+2$;

✦ приключването на всяка ОП се осъществява своевременно и без затруднения.

За целите на сертифицирането на разходите към ЕК, верификации се извършват на четири нива – на ниво бенефициент, на ниво МЗ, на ниво УО, и на ниво СО.

Описанието на финансовите потоци по ОП “Околна среда 2007-2013 г.” е дадено на схема 1.

Схемата представя системата на финансовите потоци и плащания по ОП “Околна среда 2007-2013 г.”, основните участници в процеса и основните документи, необходими по време на различните етапи от цялостния процес на финансово управление.

По отношение на процесите от 1 до 10, дадени в схема 1 се извършват следните действия:

1. Европейската комисия извършва авансово плащане по оперативната програма;

2. Изпълнителят/ доставчикът/ консултантът издава фактура или документ с еквивалентна доказателствена стойност на името на бенефициента. Бенефициентът верифицира получените документи за тяхното съответствие с документацията по договора

(техническото задание, техническата спецификация и т.н.). Той осъществява също и ежедневни проверки на операциите, осъществявани от изпълнителя/ доставчика/ консултанта.

3. Бенефициентът плаща фактурата със собствени средства, въз основа на верификацията на фактурата и ежедневните проверки на операциите.

4. Бенефициентът ежемесечно изготвя искане за средства и декларация за разходи на ниво проект, както и доклад за напредък по

проекта и ги предоставя на МЗ, заедно с копията от фактури/ документи с еквивалентна доказателствена стойност.

5. МЗ осъществява верификация (посредством проверка върху 100% от предоставената документация), на представените от бенефициентите искания за средства, декларации за разходи на ниво проект, докладите за напредък по проекта и съпровождащите ги документи. Верификацията включва формална проверка, проверка за допустимост и проверка за достоверност. МЗ

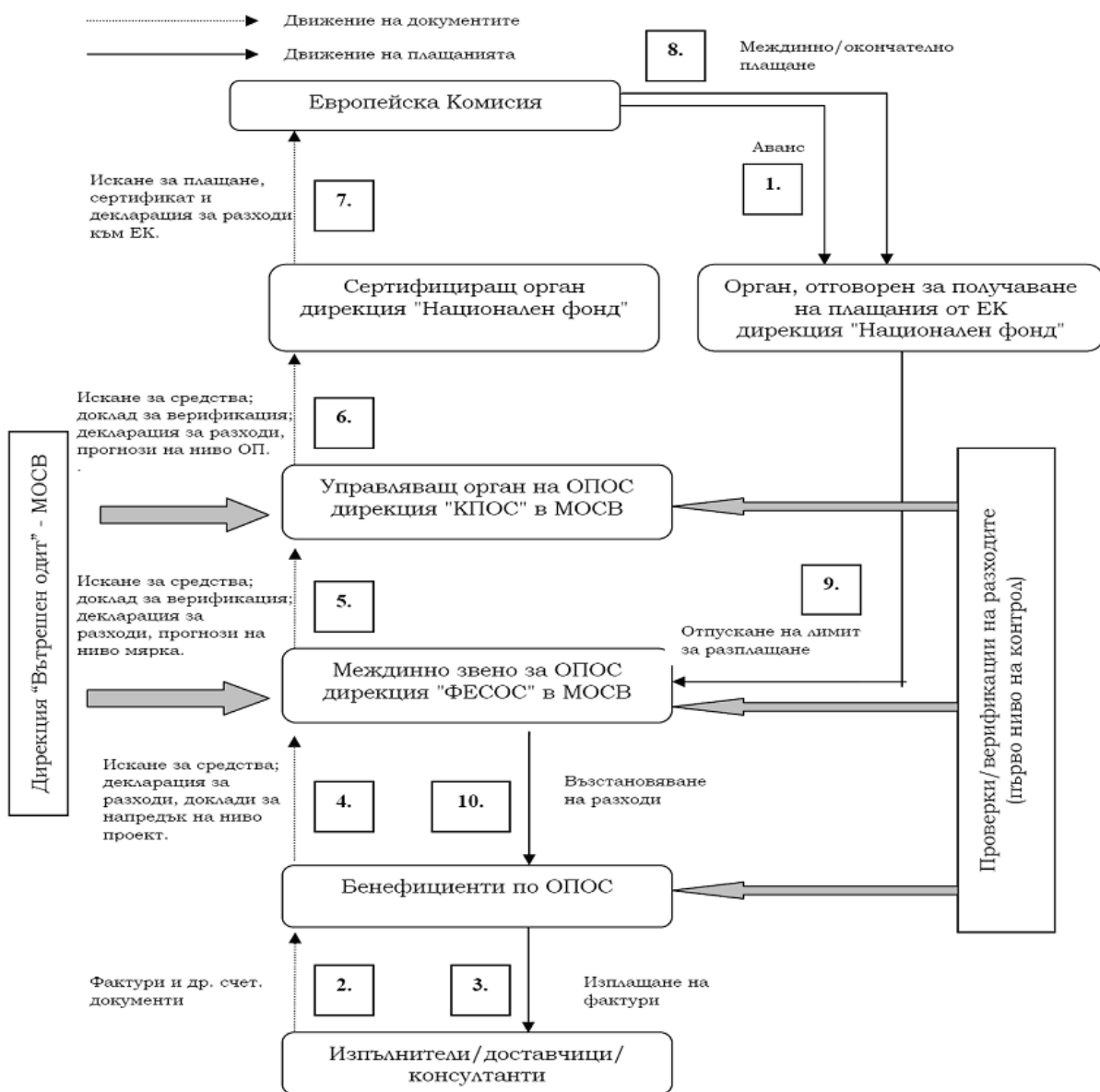

Схема 1. Описание на финансовите потоци и плащания по ОП "Ожолна среда" 2007-20013 г.

осъществява още проверки на място на операции/ проекти, избрани в резултат на проведен анализ на риска. Въз основа на извършените верификации и проверки на място, МЗ изготвя ежемесечно: искане за средства на ниво мярка, декларация за разходи на ниво мярка, доклад за верификация на ниво мярка и прогнози за плащанията на ниво мярка. МЗ представя горепосочената документация на УО, заедно с копия от фактури/ документи с еквивалентна доказателствена стойност.

6. УО осъществява верификация (посредством проверка върху извадка от предоставената документация), на представените от МЗ искания за средства, доклади за верификация и декларация за разходи на ниво мярка и съпровождащата ги документация. УО си запазва правото да осъществява и проверки на място върху отделни операции/ проекти, избрани въз основа на оценка на риска. В резултат, УО ежемесечно изготвя: искане за средства на ниво ОП, декларация за разходи на ниво ОП, доклад за верификация на ниво ОП и ги представя на СО. УО изготвя всяка година и прогноза за плащанията на ниво ОП и я представя на СО.

7. СО сертифицира, че декларацията за разходи, получено от УО:

- е точно;
- основано е на проверими съпровождащи документи;
- изготвено е в резултат на прилагането на надеждна счетоводна система;
- разходите са в съответствие с приложимите правила на Общността и националните правила;
- разходите са извършени във връзка с операции, избрани за финансиране, в съответствие с критериите, приложими за ОП;
- получена е надеждна информация от УО по отношение на процедурите и извършените верификации във връзка с разходите, включени в декларацията за разходи;
- взети са под внимание резултатите от всички одити, извършени от или от името на одитиращ орган.

В резултатът на сертифицирането, СО подготвя искане за плащане в електронен формат и го представя на ЕК, заедно със сертифицирана декларация за разходи.

Изпращането на исканията за плащане от СО към ЕК следва да се извършва 3 пъти годишно, като последният срок за представяне е 31 октомври на съответната година. Също така, до 30 април всяка година, СО изпраща на ЕК обобщени прогнози за исканията за плащане за текущата и следващата финансова година.

8. ЕК осъществява плащане по сметка на органа, отговорен за получаване на плащанията от ЕК не по-късно от 2 месеца след датата на регистриране на искането за плащане, в случай че няма преустановяване на плащанията.

9. В резултат на одобрението получената документация и сертифицирането на разходи, СО отпуска лимит по сметката на МЗ (тъй като на МЗ е делегирана функцията по разплащане с бенефициентите) за одобрената сума в национална валута.

10. МЗ възстановява средствата на бенефициентите.

Счетоводна система, използвана за ОП “Околна среда 2007-2013 г.”

За целите на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” ще се поддържа аналитична система с двустранно счетоводно записване, покриваща всички финансови операции по ОП, включително и тези по договорите. Счетоводната система ще осигурява съответните записи на всички операции, кодирани по приоритет, операция, договор, източник на финансиране и т.н.

Компютъризираната счетоводна система за нуждите на ОП „Околна среда 2007-2013 г.” ще бъде SAP R/3 базирана счетоводна система, използвана от Сертифициращия орган.

Тъй като функциите, свързани с извършването на плащания към бенефициентите са делегирани на Междинното звено, задачите във връзка с поддържането на съответните счетоводни записи, също са прехвърлени към Междинното звено.

Разкриване и докладване на нередности

Нередностите са нормативно уредени в Регламент на Комисията 1828/2006 и Регламент на Съвета 2988/95 относно защита на финансовите интереси на Европейските Общности, които установяват условията за докладване на нередности и за контрол върху и

възстановяване на средства, получени като безвъзмездна финансова помощ от ЕС. В съответствие с Регламент на Комисията 1828/2006, нередности, включващи загуба на средства от ЕС на стойност по-ниска от 10 000 евро, не се налага да бъдат докладвани на Комисията, освен по нейно искане. Следователно, на Европейската Комисия следва да се докладват нередности на стойност по-висока от 10 000 евро и всички умишлено причинени нередности.

Одит

В съответствие с чл. 58, пар. "е" от Регламент на Съвета 1083/2006., системите за управление и контрол на оперативните програми следва да включват съответните мерки за одитиране на ефективното функциониране на тези системи.

1. Институции, извършващи одити по ОП "Околна среда 2007-2013 г."

ОП "Околна среда 2007-2013 г." ще бъде обект, както на вътрешен, така и на външен одит. **Вътрешният одит** за целите на програмата ще се осъществява от дирекция "Вътрешен одит" в МОСВ. Одитите на ОП ще се извършват от името на ОО (дирекция "Одит на средствата от ЕС" в Министерство на финансите), който носи отговорността за цялостната координация на одитната дейност по отношение на Структурните фондове и Кохезионния фонд.

Външни одити за целите на ОП "Околна среда 2007-2013 г." могат да се извършват както от национални, така и от Европейски одитиращи институции, и по-специално от:

✦ **Дирекция "Одит на средствата от ЕС"**, в качеството ѝ на ОО за Структурните фондове и Кохезионния фонд в България;

✦ **Сметната палата на Република България**, в качеството ѝ на върховен орган за независим външен одит върху институциите, разпоредители със средства от държавния бюджет и бюджета на ЕС;

✦ **Европейската сметна палата**, в качеството ѝ на орган, осъществяващ външен одит върху изпълнението на бюджета на Общността;

✦ **Служби на Европейската комисия.**

2. Видове одити, извършвани по ОП "Околна среда 2007-2013 г."

За програмния период 2007-2013 г. Комисията изисква предварителна оценка за съответствието на системите за управление и контрол на оперативните програми, която да се извърши от орган, независим от УО и СО. В България, дирекция "Одит на средствата от ЕС" ще изпълнява функциите на орган за оценка на съответствието. Следователно, той ще извършва оценка (сам или чрез външни експерти) на системите и ще представя на Европейската комисия доклад и мнение относно съответствието на системата за управление и контрол, установена за целите на ОП "Околна среда 2007-2013 г.", както и на останалите оперативни програми, с изискванията на Регламент 1083/2006. Докладът за оценка на съответствието следва да се изпрати преди представянето на първото искане за междинно плащане по ОП или най-късно дванадесет месеца след одобрението на програмата. По този начин, първото искане за междинно плащане по ОП е обвързано с приемането на доклада за оценка на съответствието от Комисията.

ОО следва да осигури осъществяване на одити на системите за управление и контрол и одити на операциите въз основа на подходяща извадка. В случай, че ОО прецени, може да възлага извършването на одити на системите и/или одити на операциите на други лица с необходимата квалификация, като гарантира тяхната функционална независимост и извършването на одитите по методология, одобрена или изготвена от ОО. В тази връзка, след оценка на качеството на работата на дирекция "Вътрешен одит", ОО може да вземе решение, че дирекция "Вътрешен одит" може да извършва одити на операциите въз основа на подходяща извадка и/или одити на системите за управление и контрол по методология, установена и одобрена от ОО. Редът, по който това ще се извършва, ще се съгласува с ръководството на МОСВ и ще бъде посочено в стратегията за одит.

За целите на ОП "Околна среда 2007-2013 г." ще извършват два вида одити:

• **Одити на системата, които целят потвърждаването на ефективното функциониране на системата за управление и**

контрол, създадена за целите на програмата;

• **Одитите на системата за управление и контрол на програмата трябва да дадат възможност на ОО да направи заключения по отношение на това, дали системата функционира ефективно**, т.е. дали тя:

1. осигурява ясно определяне, разпределение и разделение на функциите в рамките на и между органите ангажирани в управлението и контрола на ОП;

2. включва съответните процедури за гарантиране на точността и законосъобразността на декларираните разходи; системи и процедури за осигуряване на адекватна одитна пътека; и процедури за разкриване, докладване и коригиране на нередности;

3. гарантира създаването на надеждна компютъризирана система за осчетоводяване, мониторинг и докладване;

• Одити на операции въз основа на подходяща извадка с оглед потвърждаване на точността на декларираните разходи и законосъобразността и редовността на извършените транзакции.

Одитите на операции следва да се провеждат на всеки период от дванадесет месеца, от 1 юли 2008 г. върху извадка от операции, избрана по метод, установен и одобрен от ОО. Одитите се провеждат на място, въз основа на документацията и счетоводните записи, поддържани от бенефициентите и следва да потвърдят, че:

(1) операцията е одобрена в съответствие с критериите за избор на проекти, приложими за ОП, изпълнява се съгласно решението за одобрението ѝ, и съответства на всички приложими изисквания относно нейното изпълнение и постигането на заложените цели;

(2) декларираните разходи отговарят на счетоводните записи и на съпровождащата документация, съхранявана от бенефициента;

(3) декларираните разходи са в съответствие с правилата на Общността и националните правила;

(4) публичното финансиране се изплаща на бенефициента възможно най-бързо и в пълния му размер. В случай, че по време на одити на операции се установят проблеми, които са системни по своя характер и следователно са

свързани с риск и за други операции по ОП, ОО следва да гарантира извършването на допълнителни проверки, включително допълнителни одити при необходимост, с оглед определяне на степента на установените проблеми. Съответните органи трябва да предприемат превантивни или коригиращи действия.

Служители на Комисията или нейни упълномощени представители могат да провеждат одити на ОП "Околна среда 2007-2013 г." с оглед потвърждаване на ефективното функциониране на системата за управление и контрол на програмата. Одитите, осъществявани от Комисията могат да включват одити на операции, финасирани от ОП. При тези одити се изпраща предварително уведомление минимум 10 работни дни преди извършване на проверката, освен в извънредни случаи.

5. Документи за одитната дейност

Одитите на ОП "Околна среда 2007-2013 г." ще се провеждат в съответствие със **стратегия за одит**, която ще се разработи от ОО. В стратегията за одит ще бъдат определени органите, отговорни за провеждане на одити на системата и одити върху операции, финансирани от ОП, метода за одит, както и индикативен план на одитите, с цел да се гарантира, че основните органи са обект на одити и че одитите са разпределени равномерно по време на програмния период. Стратегията за одит се представя на Комисията в рамките на девет месеца от одобрението на програмите. Тя е обект на актуализация и преглед всяка година, а при необходимост, и в рамките на съответната година.

В резултат на изпълнението на всеки одитен ангажимент се изготвя **одитен доклад**, който включва основните заключения на одитиращата институция, направени в резултат на одита, както и препоръки за последващи коригиращи действия, при необходимост.

В съответствие с чл. 62, пар. "г" от Регламент 1083/2006, ОО е отговорен и за издаването и представянето пред ЕК до 31 декември всяка година от 2008 до 2015 г., на следните документи:

(1) годишен контролен доклад.

(2) годишно становище относно ефективното функциониране на системите за

управление и контрол на оперативните програми и точността и законосъобразността на декларираните разходи по програмите.

Горепосочените документи се изготвят на база **на одитите на системата и одитите на операции**, които се провеждат по ОП в съответствие със **стратегията за одит**.

В качеството си на ОО по Структурните фондове и Кохезионния фонд в България, дирекция “Одит на средствата от ЕС” отговаря за представянето пред Европейската Комисия на **декларация за приключване на всяка оперативна програма**, включително на ОП “Околна среда 2007-2013 г.”, чрез която се оценява валидността на искането за плащане по краен баланс и законосъобразността и редовността на транзакциите, включени в окончателната декларация за разходи. Декларацията се основава на всички одитни дейности, проведени от или от името на, ОО, в съответствие със стратегията за одит. Декларацията за приключване се съпровожда от окончателен контролен доклад и следва да се представи на Комисията до 31 март 2017 г.

Регламент на Съвета 1083/2006 предоставя и възможността за частично приключване на оперативните програми за операции, които са били завършени по време на съответната година от изпълнението на програмата. Представянето на декларация за частично приключване също е отговорност на ОО.

В заключение, може да се каже, че финансовите средства, отпуснати за осъществяване на ОП “Околна среда” 2007-2013 г., са от изключителна важност, за постигане на главната стратегическа цел и произтичащите от нея специфични стратегически цели, поставени в програмата, които ще допринесат за осъществяване на Политиката на сближаване в ЕС в сектор “Околната среда” и в икономиката на Съюза като цяло, в съответствие със стратегическите насоки на Европейската общност.